

**לעילוי נשמה
הרב הפץ בן אהרן זצ"ל
פרשת עקב**

עלון חידושי תורה ופרפראות מ'א' ועד ת' על **פרשת השבוע** ועניינא דיומא ממפרשי ומדרשי חז"ל
התשובות מסודרות לפי סדר א-ב
בפרשת עקב 111 פסוקים = **כבד פה**
בפרשה 8 מצוות, מתוכן 6 מצוות עשה, ו-2 מצוות לא תעשה. (ספר החינוך)
עשה: ברכת המזון • אהבת גרים • יראת ה' • תפילה • חבירה ודביקות עם חכמי התורה • שבועה בשם ה'.
לא תעשה: שלא ליהנות מציפוי עבודה זרה • שלא ליהנות מעבודה זרה.

פרשת עקב היא אחת משתי פרשיות בהן הקריאה למפטיר זהה לקריאת שביעי (לרוב קריאת המפטיר קצרה יותר). הפרשה השניה היא ניצבים. **חודש אב** – אב היינו תחילה והוא תחילה לפרענות ועתיד להיות אב לכל החודשים, הואיל ונעשו בו רעות רבות מוכרח שיהיו בו טובות מרובות יותר מכל החודשים ככתוב (תהלים צ טו) **שִׁמְחֵנוּ בְּיָמֹת עֵינֵינוּ**. (בן איש חי דברים). **אב** - עד ט"ו באב ארור, ומחמשה עשר באב היינו ברוך. וזהו **א"ב**, ר"ת **ארור ברוך**. (קדושת לוי) וחודש אב נברא באות ט' (כדאיתא בספר היצירה) שמורה על אור כי טוב. ובזוהר הקדוש (ח"ב קנב א) טית נהירו דחין בכל אתר והוא כנגד קדושת יוסף הצדיק, ט"ו באב כנגד מידת צדיק יסוד עולם. היינו שבחודש זה הזמן לתקן פגם הנחש כי בטי' בו נולד רוחו של משיח שאז זמן התשובה לתקן הפגם. ואז יוריד השם יתברך לעתיד הבית המקדש בנוי ומשוכלל. ולכן קוראים תמיד אחר ט' באב הדברות השניות שזוכין אז לרב טוב, היינו האור כי טוב הרב חכמה לתקן הרב כעס. ואחר ט"ו באב קורין **וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמְעוּן** היינו עק"ב תיבות שלוחות הראשונות ותיבת **הַמְשַׁפְּטִים** מרמז על טו"ב תיבות יותר שבדברות השניות שנאמר בהם טוב המכוון על מה **רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנֵת לִירֵאָה אֹר שִׁנְגָּו** לעמלי תורה שבעל פה. ועל ידי זה **וְשִׁמְרֵי-הַנְּהַל-לְהִיךְ לָךְ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתָּיִךְ** שתזכה לקדושת האבות שהם ענפים מג' ראשונות. (פרי צדיק) מנהג ישראל לאחל כתיבה וחתומה טובה כבר מט"ו באב, והוא רמז: **חמשה עשר באב בגימטריא כתיבה וחתומה טובה** (928) (שער יששכר חדש אב). יום בריאת האדם הינו בראש השנה, הוא היום השישי לבריאה, יוצא שהיום הראשון לבריאה הינו בכ"ה באלול. איתא בחז"ל (סוטה ב א) **אַרְבַּעִים יוֹם קוֹדֵם יְצִירַת הַגּוֹלֵד בַּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמֶרֶת בַּת פְּלוֹנִי לְפְלוֹנִי**. מכיוון שט"ו באב חל 40 יום לפני כ"ה באלול, רואים בו יום לקביעת גורלו וזיווגו של העולם. איתא בחז"ל שמי שנתחייב נזיפה או נידוי בב"ד של מעלה הדבר מונע את קבלת התפילות במשך ארבעים יום, לפיכך יש שנהגו לעשות התרת נדרים ארבעים יום קודם ראש השנה, כדי שהתפילה תתקבל בראון בראש השנה. וכן בערב ראש חודש אלול שהוא ארבעים יום לפני יום הכיפורים. (כף החיים תקפ"א סק"ב, ע"פ הזוהר הקדוש פקודי רמז)

וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְשִׁמְרֵתֶם וְעִשִׂיתֶם אֹתָם וְשִׁמְרֵי-הַנְּהַל-לְהִיךְ לָךְ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתָּיִךְ. (דברים ז יב) פרש"י - אם המצוות קלות, שְׁאֵדָם דָּשׁ בְּעַקְבָיו, תִּשְׁמְעוּן. איתא בחז"ל (שבת קי א) אָמַר לְהוֹ אֲבִי: דִּילְמָא חִינְיָא דְרַבְנָן טְרַקְיָה, דְלִית לִיה אֶסְתָּא, דְכָתִיב: **וּפְרִיץ גְדָר יִשְׁכְּנוּ נָחֵשׁ**. מוכח בגמרא שכל העובר על דברי חכמים ישכנו נחש, והיינו 'פת'ן' היינו נחש. דכתיב **פֶּתַח חַרְשׁ יֶאֱטָם אָזְנוֹ. אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחְשִׁים הוֹבֵר חֲבָרִים מִחֶכֶם** (תהלים נח ה-ו) והוא מדה כנגד מדה, הוא לא שמע לקול מלחשי אורייתא **הוֹבֵר חֲבָרִים מִחֶכֶם** היינו דברי חז"ל שהם הגדרים דרבנן, ייענש ב'פת'ן', ומה שאמר **אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחְשִׁים**, כי ידוע דפסוקי דמזמרה המה מסוגלים לזמר עריצים ולהכרית סטרא דנחש, והרמז בזה הוא **יְשׁוּפָה רֹאשׁ וְאֶתָּה תִּשְׁוֹפְנוּ עֲקֵב** (בראשית ג טו) כי אותיות קודם 'נחש' הוא 'זמר', והיינו **יְשׁוּפָה רֹאשׁ**, פירוש אותיות שבראשו של 'נחש', **וְאֶתָּה תִּשְׁוֹפְנוּ עֲקֵב** אותיות שבסוף 'עקב'. אם תכתוב המילה 'עקב' במלואו 'עין' 'קוף' 'בית' יהיה סופי תיבות 'פתן', אשר לא ישמע לקול הזמר הנ"ל, היינו שהנחש יסית לעבור על דברי רבנן הקלים בעיניו לדוש בעקב, אז ח"ו יגיע ל'פתן', **וְאֶתָּה תִּשְׁוֹפְנוּ עֲקֵב**. (פנים יפות, תורת משה להחת"ס) כתב הבן יהוידע - להודיע שבעבור כבוד חכמים שנמשלו לאריה נענש. ועוד **האריה גבורתו תלויה בעיניו** שאם יכסו עיניו יחלש כוחו וכנזכר במדרש תלפיות, וכן **החכם כוחו בעיניו**, גם **אֶרְיָה** [216] גימטריא **גְבוּרָה** [216]. רמז ששלטה בו גבורה. והא דעונש מזולזל בתלמיד חכם נעשה על ידי נחש, כי תחלה קודם החטא היה הנחש שמש לאדם וכמו שאמר רבותינו ז"ל (סנהדרין נט): **חבל על שמש גדול**, לכך לחכם שמתקן ענין קלקול הנחש בתורה יהיה הנחש משמש לכבודו. (בן יהוידע - שבת קי א)

וְהַסִּיר-י-הָנָה מִמֶּךָ כָּל חָלִי וְכָל מַדּוּי מִצָּרִים הָרְעִים אֲשֶׁר יִדְעֶתָ לֹא יִשְׁיִמֶם כִּי וְנִתְּנָם בְּכָל שַׁאֲיָא. (ז טו) איתא בחז"ל (ב"ק צב ב) **וּבִרְךָ [אֵת] לַחֲמֵךְ וְאֵת מִימֶיךָ** (שמות כג כה) – זו פת בְּמִלַּח וְקִיתוֹן שֶׁל מַיִם. מִכָּאן וְאֵלֶיךָ: **וְהַסִּירְתִּי מִחֲלָה מִקֶּרְבְּךָ**. וְנִתְּנָא: מִחֲלָה – זו מְרָה. וְלִמָּה נִקְרָא שְׂמָה מִחֲלָה? שְׁשִׁמוֹנִים וְשִׁלְשָׁה חֲלָאִין יֵשׁ בָּהּ – **מִחֲלָה** בְּגִימְטְרִיא הִכִּי הָוּוּ. וְכוּלָּן, פֶּת בְּמִלַּח שְׁחֲרִית וְקִיתוֹן שֶׁל מַיִם – מְבַטְלֵן. 'פת שחרית' זהו תורה שאדם לומד בימי נעוריו [ידוע שהתורה נמשלה ללחם דכתיב: (משלי ט ה) **לֶכֶן לַחֲמוּ בְלַחְמִי**] רק שעל ידי שיהיה צורבא מרבנן בימי בחרותו יוכל ח"ו להתגאות, לכך אמר 'וקיתון של מים' דזהו מורה על ענווה, וכמאמרם ז"ל (תענית ז א) **לְמָה נִמְשְׁלוּ דְבָרֵי תוֹרָה לְמַיִם**, דְכָתִיב **הוּי כָּל צִמָּא לְכוּ לְמַיִם** (ישעיהו נה א), לומר לך: מִה מַיִם מְנִיחִין מְקוֹם גְבוּהַ וְהוֹלְכִין לְמְקוֹם גְּמוּהָ, אִף דְבָרֵי תוֹרָה אֵין מְתַקְּיָמִין אֲלָא בְּמֵי שְׂדַעְתוֹ שְׂפָלָה. ועל ידי שני הדברים הללו היינו פת של שחרית וקיתון של מים, אדם ניצל מן המחלה ועל זה נאמר (שמות טו כ) **כָּל הַמִּחֲלָה אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ**. (תורת משה להחת"ס) כתב דרך החיים - הענוה היא סיבה ראשונה לתורה, וכמו שהיה אצל משה, שכל המעלות שהיו למשה לא היו סיבה לתורתו רק הענוה. ואמרו בפרק האיש מקדש (קידושין מט): סימן לגסות הרוח עניות, ומפרש שם עניות של תורה. ומזה נלמד ההפך, כי סימן לענוה הוא התורה.

אֲרִיץ אֲשֶׁר-י-הָנָה-לְהִיךְ דָּרַשׁ אֶתָּה תְּמִיד עֵינֵי-י-הָנָה-לְהִיךְ בַּה מְרִשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה. (יא יב) פרש"י - מראש השנה נדון מה יהא פְּסוּפָה. **רְשִׁית ר"ת ראש חודש, שבתון, יום טוב, תלמוד תורה. מְרִשִׁית** אותיות **מתשרי**. רמז למה שאמרו רז"ל (ביצה טו א) **כָּל מְזוֹנְתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַפְּפוּרִים**, חוץ מהוצאת שְׁבֻתוֹת וְהוֹצֵאת יוֹם טוֹב וְהוֹצֵאת בְּנֵי תַלְמוּד תוֹרָה, שְׂאָם פֶּסַח - פּוֹחֲתִין לוֹ, וְאָם הוֹסִיף - מוֹסִיפִין לוֹ. (מושב גונים) כתב הבן יהוידע - נראה לי בס"ד לפרש רמז הכתוב (דברים יד, כב) **'עֲשׂוּ תַעֲשׂוּ אֶת כָּל תְּבוּאוֹת זְרַעְךָ הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה**, פירוש **עֲשׂוּ** ימים שהם מן ראש השנה עד יום הכיפורים **תַעֲשׂוּ** לשון עושר **את תְּבוּאוֹת זְרַעְךָ** זו הפרנסה **הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה** רוצה לומר משך כל השנה כולה. ונראה לי ראשי תיבות **שְׁבֻת** 'לימוד מועד שלם' רמז בשלשה אלה לא יחסר האדם בהוצאותיו אלא ישאר שלם כי המוסיף מוסיפין לו ואם כן קצבתו נשאר שלימה ורמז בתיבת **כָּל** לרבות גם כסות ודירה. (בן יהוידע - ביצה טז א)

עשה משפט יתום ואלמנה ואהב גר לתת לו לחם ושמלה. (יהי פרש"י - ודבר חשוב הוא זה, שכל עצמו של יעקב אבינו על זה התפלל: "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש (בראשית כח, ב"ר ע"ה). איתא במדרש (ב"ר שם) עקילס הגר נכנס אצל רבי אלעזר אמר לו הרי כל שבחו של גר, שנאמר (דברים י: יח): **ואהב גר לתת לו לחם ושמלה**, אמר לו וכי קלה היא בעיניך, דבר שנחשבט עליו אותו זמן, שנאמר: **ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש**, ובא זה והושיטו לו בקנה. נכנס אצל רבי יהושע. אמרו לו תלמידיו רבי דבר שנחשבט עליו אותו זמן את מושיטו לזה בקנה. [אזל לגבי רבי יהושע] התחיל מפיסו בדברים. לחם, זו תורה, דכתוב (משלי ט. ה): **לכו לחמו בלחמי**. שמלה, זו טלית, זכה אדם לתורה, זכה לטלית. ולא עוד אלא שהן משיאין את בנותיהם לפקנה והיו בניהם פקנים גדולים ומעלים עולות על גבי המזבח. דבר אחר, לחם, זה הפנים. ושמלה, אלו בגדי פקנה. הרי במקדש. אבל בגבולים, לחם, זו סלה. ושמלה, זו ראשית הגז. אמרו, אלולי אריכות פנים שהארץ רבי יהושע עם עקילס הנה חזרו לסיורו, וקרא עקיו (משלי טז, לב): **טוב ארץ אפים מגבור**.

מקורות / חידונו *

א. **ברכת המזון**. כתב בספר חכמת אדם כלל קנ"ג דאם אכל ונקבר המת ועדיין לא נתעלל המזון שבמעיו צריך לברך בהמ"ז ע"ש וכ"כ הגאון מהר"י ז"ל מליסא בסדור תפלה שלו (וכן ראיתי בכתיבי הרב הגדול מהר"ר דניאל זצ"ל אך כתב דטוב שיאכל מעט (ודם) וכתב עוד וכן באשר יצר אם עשה צרכיו בעודו אנון חייב לברך אשר יצר אחר שנקבר המת אפ"ל כל היום ע"ש. (פתחי תשובה - יו"ד סימן שמ"א סעיף ה')
ה. כתב בפענח רז"א בפסוק זה מופיעות כל אותיות הא"ב חוץ מהאות ב'. וכן בכל פסוקי אותות מצרים נעלמה האות ב'. **טעם הדבר** לרמוז כי ב' פעמים יעשה הקב"ה כזאת: במצרים ולעתיד לבוא, כאמור בדברי הנביא (ישעיה כג ה) **פאָשֶׁר שְׁמַע לַמְצָרִים יַחֲלוּ פְשַׁמֵּעַ צַר**.
ו. כתב מראית העין - פירוש דהרי כתיב **אִשְׁרֵי-יְהוָה אֶל-לִהְיֶה נַחַךְ לָךְ כְּשֶׁנִּתְּנָם לָךְ וְאִכְלָתָ אֶת פִּלְלֵי הַעֲמִיּוֹם** אבל בלא"ה אסור. וכתב בספר חסידים סימן תרס"א שיהודי אחד הטעה לגוי והוא לא ידע ואחר שמת הגוי מלאכו א"ל שיהודי הטעהו וצעק על זה ונענש היהודי ע"ש ומי שיש לו לב יקח מוסר ויזהר מגזלו הגוי היותר טוב להזהר מאד לא מצד עונש על זה וכן לקיים המצוה שלא לגזול אפילו לגוי לעשות נ"ר ליוצרו ואכמ"ל.
איתא בשו"ע - אסור לגזול או לעשוק אפילו כל שהוא, בין מישור בין מעכו"ם. ואם הוא דבר דליכא מאן דקפיד ביה - שרי; כגון ליטול מהחבילה או מהגדר לחצוץ בו שיניו. ואף זה אסור בירושלמי ממידת חסידות. (הר"מ שנט א.)

נחלקו הפוסקים אם גזל עכו"ם אסור מן התורה או מדרבנן, החת"ס כתב דרוב הפוסקים פסקו דאסור מן התורה וכן דעת הרמב"ם כמו שכתבו האחרונים והכי קיימא לן. (חת"ס ע"ו ה"ו). ובשו"ת זכרון צבי מנחם (סימן ה) כתב, דק"ל גזל עכו"ם אסור מדרבנן, וכן הכריע הש"ך. (הו"מ סימן שמח וסימן שנט). (עבד המלך)
ז. איתא בחז"ל (תמורה יד ב) לא הלך אבשלום אלא להביא כבשים מחברון, משום שהאדמה שם איננה שמנה ולכן היא טובה לכבשים, אבל קרקע שמנה טובה היא לאדם וכן לא להבהמה. ר"ל הקב"ה עושה הקרקע שתהא טובה גם לאדם וגם בהמה והוא נס בתוך נס. (מאין יבא ע"פ ח"י דוד להחיד"א פרשת כי תבוא)
ט. כתב הנציב מוולז'ין - רחמי האב ע"פ הטבע לא יכול לייסר את בנו, **איש רת"א אדם ירא שמים**, לומר לך שהאבא כצריך לייסר את בנו ויכל לעשות זאת רק אם הוא ירא שמים. לכך כתיב **פאָשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת בְּנוֹ**.

י. **טעמים נוספים** - שלא יעלה אדם בדעתו לומר אם מקיים רוב המצוות, אפילו אם לא קיים את מיעוטן, אינו נענש על כך לכך כתוב **פֶּלַח הַמִּצְוָה**, ללמדך שכל התורה חשובה כמצווה אחת וחובה לקיים כל המצוות, כשם שאדם מתחיל במצווה חייב לגומרה. א"נ אם אדם עושה המצווה כמצוות אנשים מלומדה בלא כוונת הלב נחשב כאילו עשה חצי מצווה. א"נ ללמדנו שאפילו אם אדם מקיים מצווה אחת כהלכתה די במצווה זו כדי לירש גן עדן, וזוכה לטובה בזה ובבא. (כלי יקר)
כתב החת"ס - בתחלה אמר **וְהָיָה עֲקֵב הַשְׁמָעוֹן** לשון רבים, ואח"כ אמר **וְהָיָה אֶל-לִהְיֶה לָךְ** לשון יחיד, לכאורה היה לו לומר **לכּם**? אלא לרמוז כי אדם אחד יכול להכריע את כל העולם לכך זכות וכמו שאמרו חז"ל (קידושין מ ב) **לעולם אדם אחד אדם עֲצָמוֹ אֶדְוָה אֶתְּמוֹ**, וזה מה שאמר **וְשָׁמַר לָךְ** דהיחיד מכריע את הרבים לכך זכות. (אמרות ה)

י. **ונעלה לא בלתי מעל רגלך** - מתוך הט"ו אכן היו להם מנעלים, ועל ידי הגיהנון של עניני הכבוד הם לא בלו, אך לא יתכן שהיו דורכים ורומסים בנעליהם על עניני הכבוד שיישירו דרכם במדבר, כי הרי זה בזיון לקדושה. על כרחך צריך לומר שנעליהם היו בלי מדרסים, והמנעל היה נמשך כפי מעלה לברכיים, ואותו חלק היה מתגהץ מענני הכבוד. ועל זה נאמר **וְרַגְלֶךָ לֹא בִצְקָה**. (דברי דוד) כתב רבינו בחיי - או יאמר זה כלפי הלויים שהיו נושאים הארון במדבר על כתפיהם יחפים, ואע"פ שמשפט הכהנים שחזק את הארון והוא דבר מסור להם ולא ללויים, היו הכהנים עכשיו במדבר מועטין עד שנתרבו ונטלו את שלהם. **ודעת** אונקלוס בזה שלא נתקלקלו המנעלים שברגליהם. וכתב הגור אריה - ואין זה קשיא, וכן כן פירוש; **וְרַגְלֶךָ לֹא בִצְקָה** כי היה לך מנעלים ולא הלכת יחף, ולכך לא נפח רגלך **כדרך הולכי יחף**.

מ. **והסירי י-הנה ממה פל חלי** - זו עין הרע. דבר אחר צנים ופחים. דבר אחר שריפה. דבר אחר הרוריים ודאגה. דבר אחר יצר הרע. דבר אחר מידת הדין. (ילקוט בשו"ת ירושלמי דף ד.) **והסירי י-הנה ממה פל חלי** - שהוא כמנהגו של עולם. וכל **מדיני מצרים** שהיו חוץ ממנהגו של עולם. או יאמר **פל חלי** הוא הבא בחוץ לגוף מצד השתנות האויר וקלקולו. **וכל מדיני מצרים** - הוא הבא מבפנים בתוך הגוף, וזהו **לא ישימם פך**. (רבינו בחיי)
אשר בגימטריא דצ"ד ע"ש באח"ב. (501) (מנחת יהודה)

נ. כתב המשנה בורה - ומצוה על כל אדם ללמוד תורה על שלחנו שכל שלחן שלא אמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו מזבחי מתים. וכתב בשל"ה דילמוד משנה או הלכה או אגדה או ספרי מוסר ואינו יוצא במה שמברך בהמ"ז ועכ"פ יאמר איזה מזמור וטוב לומר אחר ברכת המוציא **מזמור לדוד י-הנה רעי לא אהסר** שהוא ד"ת ותפלה על מזונותיו. (משנ"ב או"ח קע א)

פ. **כל המצוה אשר אנכי מצוה היום תשמרון לעשות למען תחיון ורביבתם ורבותם את הארץ אשר נשבע י-הנה לא-בתיכם**.
ע. כתבו האוספות - ותימה כהנים ולויים נמי תבעי שהרי לא נטלו חלק בארץ וא"כ לא יוציאו אחרים ידי חובתן בברכת המזון אלא י"ל טעמא משום דכתיב על בריתך שהתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו ונשים ליתנהו לא בברית ולא בתורה ואמרין לקמן (ברכות דף מט.) מי שלא אמר ברית ותורה בברכת המזון לא יצא ידי חובתו והשתא קא מבעיא ליה כיון דלא מצו למימר ברית ותורה לא הוה אלא מדרבנן או דלמא כיון דלא שייך בהו הוי שפיר דאורייתא והא דלקמן מיירי באנשים דשייכי בברית ותורה. (ברכות כ ב)

ס. א"נ יש לחלק דווקא אדם בשלו ומשלו בהמתו קודמת, אבל אחר הנותן לחבירו במתנה אין צריך לתת לכהמת חבירו תחלה, והמקבל מותר לו לאכול ולהקדים אכילתו כיון שתלוי במי שנותן לו ואינו ברשות עצמו. (שו"ת כתב סופר - או"ח סימן לב)

צ. כתב האו"ח - עוד יתבאר על פי דבריהם ז"ל שאמרו (מועד קטן כח א): **בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא**. ע"כ, ובא מאמר משה כאן להם בדבר חידוש שאם ישראל יתעצמו לשמור ולעשות כל המצוות ככלות יובטחו משלשתם יחד, והוא אמרו **פל המצוה וגו' למען תחיון הרי חיים, ורביבתם הרי בנים, ורבותם וירשתם וגו' הרי מזוני ארץ ומלוואה ורבותם מלאים פל טוב וגו'**, ומעתה כל המתעצם בשלימות התורה והמצוות מובטח בבני ובחיי ומזוני, וזה לך האות אברהם שהמזל היה מגיד עליו שלא יהיה לו בנים ולצד שהתעצם בשלימות בעבודת ה' שנשתנה המזל והיו לו בנים.

ק. **ותאמר ציון עזבני י-הנה וא-דני שכתני היינו עזובה**, היינו שכתני? אמר ריש לקיש: אמרה פנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, אדם נושא אשה על אשתו ראשונה, וזכר מעשה הראשונה. אתה עזבתני ושכתני. אמר לה הקדוש ברוך הוא: בתי, שנים עשר מזלות בראתי בקריע, ועל כל מזל ומזל בראתי לו שלשים חיל, ועל כל חיל וסיל בראתי לו שלשים לגיון, ועל כל לגיון ולגיון בראתי לו שלשים רהטון, ועל כל רהטון ורהטון בראתי לו שלשים קרטון, ועל כל קרטון וקרטון בראתי לו שלשים גסטרא, ועל כל גסטרא וגסטרא תלתי בו שלש מאות ושלשים וקמשה אלפי רבוא פוככים פגגד ימות החמה. וכולן לא בראתי אלא בשבילך, נאת אמת "עזבתני" ו"שכתני"? "התשפחה אשה עולה", אמר הקדוש ברוך הוא: פלום אשפח עולות אילים ופטריו רחמים שהקרבתי לפני במדבר?! אמרה לפניו: רבוננו של עולם, הואיל ואין שכתני לפני פסא כבודך, שפא לא תשפח לי מעשה העגל? אמר לה: "גם אלה תשפחנה". אמרה לפניו: רבוננו של עולם, הואיל ויש שכתני לפני פסא כבודך, שפא תשפח לי מעשה סיני? אמר לה: "ואנכי לא אשפחך". והיינו דאמר רבי אלעזר אמר רב אושעיא: מאי דכתיב "גם אלה תשפחנה" - זה מעשה העגל, "ואנכי לא אשפחך" - זה מעשה סיני. (ברכות לב ב)

ת. דאמר רבי חנן: **כל הפסוק כולו לשיעורין נאמר**. "חשה", דתנן: הנכנס לבית המנוגע, וכליו על כתפיו, וסנדליו וטבעותיו בגדיו - הוא והן טמאין מיד. הנה לבוש פליו, וסנדליו וטבעותיו ובמטעונו - הוא טמא מיד. והן טהורין עד שישישאו בכדי אכילת פס. פת חטין ולא פת שעורין, מיסב ואוכלו בלפתן. "שערה", דתנן: עצם שעורה מטמא במגע ובמשא, ואינו מטמא באהל. "אפיו", כדי רביעית יין לניזור. "תאנה", כגורגרת להוצאת שבת. "רמון", פדתנן: כל פלי בעלי בתים שיעורין רמונים. "ארץ ית שמן", אמר רבי יוסי ברבי חנינא: ארץ שכל שיעוריה פותים. כל שיעוריה סלקא דעתך?! והא איכא הנה דאמרן! אלא ארץ שרוב שיעוריה פותים. "דבש", ככותבת הגסה ביום הפסחים. ואידך - הגי שיעורין בדיקא מי תביבי? אלא מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלקא. (ברכות מא ב)

שבעים פנים לתורה, לעיתים תהיה יותר מתשובה אחת

התשובות אינם להלכה למעשה, הערות והארות יתקבלו בברכה

לעילוי נשמת הרב חפץ בן אסתר זצ"ל

לקבלת העלון במייל ניתן לפנות לכתובת ramnadlan018@gmail.com